

Náboženství a politika na Blízkém východě MVZ415

zimní semestr 2017–2018

Výuka: U35, každé pondělí v čase 17⁰⁰ – 18³⁰

Vedoucí kurzu: Marek Čejka, cejka@fss.muni.cz

Konzultace: buď po výuce, nebo dle individuální domluvy (pracovna 455)

Datum	Téma	Povinné studijní prameny	Prezentace
18. 9.	ÚVODNÍ HODINA, ORGANIZAČNÍ POKYNY		
25. 9.	Politická teologie Občanské náboženství Náboženství a politika v Izraeli	<ul style="list-style-type: none"> - Detailed map of the World Religions - Hanuš, J.: Historie a perspektivy vztahu církví a státu - Bellah, R.: Civil religion in America - Čejka, M.: <i>Judaismus a politika v Izraeli</i>, – str. 11–61 	<p>1. Náboženství a politika v České republice <i>Suchodolinský, Kučerovský</i></p> <p>2. Náboženský status quo v Izraeli <i>Tomečková</i></p>
2. 10.	Judaismus a sionismus Ultraortodoxní náboženské strany v Izraeli	<p><u>Theodor Herzl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu</i>, Judaika, Praha 2001, str. 93-105 <p><u>Sionismus a judaismus:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Čejka, M.: <i>Judaismus a politika v Izraeli</i>, str. 65–121, 125-159 - Čejka, M.: Ultraortodoxní Židé v současném Izraeli <p><u>Sefardé a Aškenázové:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Newman, J.; Sivan, G.: Judaismus od A do Z</i>, Sefer, Praha 1998, str. 18, 172 – 173 	<p>1. Hlavní aškenázské strany v izraelské politice <i>Mađeránek, Markechová</i></p> <p>2. Role strany Šas v izraelské politice <i>Kalina</i></p>
9. 10.	Náboženský sionismus Strany náboženského sionismu	<ul style="list-style-type: none"> - Čejka, M.: <i>Judaismus a politika v Izraeli</i> – str. 160-170 <p><u>Židovské osady:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Organizace B´Tselem: Land Grab</i>, str. 1-19 - BBC: Israel passes controversial law on West Bank settlements (2017) - Čejka, M.: <i>Judaismus a politika v Izraeli</i>, str. 151–174 	<p>1. Nejdůležitější rabíni náboženského sionismu a jejich vliv na osadnické hnutí <i>Waldhansová, Debnárová</i></p> <p>2. Národní náboženská strana a její dědicové v izraelské politice <i>Šučorová</i></p>
16. 10.	DOKUMENTÁRNÍ FILM		

23. 10.	Islám a politika, islamismus, salafismus džihadismus	<ul style="list-style-type: none"> - Barša, P.: Západ a islamismus, str. 70-136 - Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí, str. 142–164, 217–224 - Kramer, M.: Arab Nationalism 	<p>1. Koncepce chalífátu v historii a dnes <i>Beňo, Ladňák</i></p> <p>2. Vliv wahhábismu v současném muslimském světě <i>Juriš</i></p>
30. 10.	Průběžný test		
6. 11.	Náboženství a politika v Íránu	<ul style="list-style-type: none"> - Lewis, B.: Islamic republic - History of the Iranian revolution (documentary) - Tureček, B.: Labyrintem Íránu (2013), str. 136-155 	<p>1. Základní rozdíly mezi fungováním íránského politického systému před a po roce 1979 <i>Blšťáková, Smolková</i></p> <p>2. Postavení etno-náboženských menšin v Íránu <i>Popelová, Fikáček</i></p>
13. 11.	Náboženství a politika v Libanonu	<ul style="list-style-type: none"> - Mahmood, S.: Lebanon's political dynamics: population, religion and the region. - Kdo jsou maronité - Terorismus v Libanonu v letech 1987–1996 (in <i>Encyklopedie světový terorismus</i>), str. 338–343 - Šnaidauf, Jan: Libanonský Hizballáh: Vznik a transformace hnutí v období 1982–2000 - Daniel, Jan (2014) ‘Vládnutí nestátních ozbrojených aktérů v selhávajících státech: Případ Hizballáhu’, <i>Mezinárodní vztahy</i>, Vol. 49, č. 2 (https://mv.iir.cz/article/view/911). 	<p>1. Křesťané v libanonské politice <i>Porubská, Maxim</i></p> <p>2. Drúzové v libanonské a blízkovýchodní politice <i>Kajanová a Kajanová</i></p> <p>3. Sunnité v libanonské politice <i>Dlužanská, Prokopová</i></p>
20. 11.	Náboženství a politika a Saúdské Arábii	<ul style="list-style-type: none"> - Amnesty Intl. on Saudi Arabia - Creating Frankenstein: The Saudi Export of Wahhabism - Saudis and extremism 	<p>1. Jak funguje saúdský politický systém <i>Neuschlová, Melová</i></p> <p>2. Export wahhábismu a současný muslimský svět <i>Várhelyi + 1</i></p>
27. 11.	Náboženství a politika v Jordánsku a Iráku	<ul style="list-style-type: none"> - Muslimské bratrstvo v Jordánsku in Bureš, Jaroslav; Čejka, Marek; Daniel, Jan (2017) Muslimské bratrstvo v současnosti. Praha: Academia, str. 126-133. - Jordan timeline - Bar, S.: Muslim Brotherhood in Jordan - The Secular Roots of a Religious Divide in Contemporary Iraq - The Sunni-Shia divide: Where they live, what they believe and how they view each other - Ayatollah Sistani 	<p>1. Politický islám v Jordánsku – nejdůležitější skupiny a osobnosti <i>Ondruško, Mrázková</i></p> <p>2. Politický islám v Iráku – nejdůležitější skupiny a osobnosti <i>Nováková, Zmužková</i></p>
4. 12.		PROMÍTÁNÍ PRÁVNICKÁ FAKULTA Od 16,40 (bude upřesněno)	

11. 12.	<p style="text-align: center;">Náboženství a politika v Sýrii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Přehled dění v syrském konfliktu - Religion and Politics in Syria - Alawites in politics - Who is fighting whom in Syria Syrian uprising <p style="color: red; margin-top: 10px;">Závěrečný test + esej (od 18.45)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aláwité a syrská politika – historie a současnost <i>Smutný, Štachová</i> 2. Hlavní ozbrojené skupiny v současném syrském konfliktu <i>Sedláček, Ivanová</i>
---------	--	--	--

Doporučená literatura

- *Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu*, Judaika, Praha 2001
- *Barša, P.: Západ a islamismus – střet civilizací nebo dialog kultur?*, CDK, Brno 2001
- *Bureš, Jaroslav; Čejka, Marek; Daniel, Jan (2017) Muslimské bratrstvo v současnosti*. Praha: Academia.
- *Buruma, I; Margalit, A.: Okcidentalismus*, Lidové noviny, Praha 2005
- *Čejka, M: Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, Brno 2009
- *Čejka, M., Kořan, R.: Rabíni naší doby*, Barrister & Principal, Brno 2010
- *Čejka, M.: Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*, Barrister & Principal, Brno 2007
- *Horák, S.: Afghánský konflikt*, Public History a Petit, Praha 2005
- *Chapman, C.: Čí je země zaslíbená? Pokračující krize mezi Izraelem a Palestinci*, Volvox Globator, Praha 2003
- *Introvigne, M.: Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi*, Vyšehrad, Praha 2003
- *Kepel, G.: Válka v srdci islámu*, Karolinum, Praha 2006
- *Kepel, G.: Boží pomsta – křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*, Atlantis, Brno 1996
- *Kropáček, L.: Islám a Západ – Historická paměť a současná krize*, Vyšehrad, Praha 2002
- *Mendel, M.: Arabské jaro*, Academia 2015
- *Mendel, M.: S puškou a Koránem – Pojmy a argumenty soudobého islámského fundamentalismu*, Orientální ústav AV ČR, Praha 2008
- *Mendel, M.: Náboženství v boji o Palestinu*, Atlantis, Brno 2000
- *Pavlincová, H.; Horyna, B. (eds.): Slovník judaismus, křesťanství, islám*, nakladatelství Olomouc, Olomouc 2003
- *Qutb, S.: Milníky na cestě*, Academia, Praha 2013
- *Župek, P.: Salafitský islám*, Academia 2015
- *Tureček, B.: Nesvatý boj o Svatou zemi*, Knižní klub 2011
- *Tureček, B.: Labyrintem Íránu*, Knižní klub 2013
- *Kolektiv autorů: Zahraniční politika České republiky vůči zemím Blízkého východu, Zakavkazska a Střední Asie*, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2001
- *Kolektiv autorů: Encyklopedie – světový terorismus*, Svojtka&Co., Praha 2001